

Llengua catalana A4 (3+3) FTL, curs 1999-2000 2n quadrimestre

Teresa Barenys
Caterina Hernández

Objectius específics

A les classes teòriques es farà una revisió selectiva d'aspectes significatius de les construccions de coordinació i subordinació, així com dels connectors interoracionals. Se'n revisaran aspectes sintàctics, semàntics, pragmàtics, discursius, de registre, normatius, etc., segons el cas i sempre ressaltant-ne el vessant aplicat a la traducció: comparació amb altres llengües, comparació entre possibilitats expressives alternatives, expressió de tema i rema, cohesió textual, etc.

A les classes pràctiques es faran exercicis de repàs i aplicació dels aspectes teòrics, i també exercicis de text (correcció i redacció).

Objectius generals

Fer una presentació detallada de la problemàtica de l'oració complexa i dels connectors interoracionals, orientada cap a la competència en la creació o correcció de textos (que constituirà la part pràctica d'aquesta assignatura).

Contingut

0. Introducció:

- La frase complexa: coordinació i subordinació. Criteris de delimitació.
- Coordinació i juxtaposició. Coordinació amb pausa. Conjuncions i connectors.

1. Coordinació:

- Els nexes coordinants. Caràcter transcategorial de la coordinació. Requeriments de paral·lelisme entre els elements coordinats.

1.1. La coordinació copulativa:

- Casos d'asimetria de coordinades copulatives: successió temporal, causa-efecte. Comparació amb alternatives explícites.
- Lectura col·lectiva i distributiva de les copulatives.
- L'el·lipsi i la coordinació.

1.2. La coordinació disjuntiva:

- lectura exclusiva i inclusiva.
- altres usos: sinonímia, mera addició, condicional.

1.3. La coordinació adversativa i concessiva:

- asimetria de la coordinació adversativa.
- matisos interpretatius dels nexes adversatius.
- Conjuncions i nexes adversatius i concessius. Diferència entre adversatives i concessives: tema i rema; anteposició i posposició.

1.4. La coordinació consecutiva/il·lativa:

- el connectors il·latius.
- els usos diferents de *doncs*.
- ús de causals i d'il·latives.

2. Subordinació adverbial:

- tipologia: adverbials circumstancials (temporals, modals) i adverbials de frase (causals, finals, condicionals). Consecutives i comparatives.
- Característiques generals de la subordinació adverbial:
 - preposició/posposició
 - no dislocació/dislocació

2.1. Temporals:

- conjuncions i adverbis temporals
- Infinitius amb *en*: ús temporal i causal.
- Gerundis: ús temporal, causal i modal. Usos incorrectes. *havent* + *Part. passat*
- Construccions de participi absolut.

2.2. Modals:

- conjuncions modals. Usos.
- els gerundis

2.3. Causals:

- Els nexes causals. Anteposició i posposició.
- Causals posposades no dislocades, dislocades i juxtaposades. Diferències interpretatives.

2.4. Finals:

- usos de les conjuncions finals.
- les finals dislocades i sense dislocar.

2.5. Condicionals

- les conjuncions condicionals
- usos de les condicionals.

3. Subordinació substantiva:

- Subordinades finites i infinitives. Indicatiu i subjuntiu. Distribució i complementarietat. *La consecutio temporum*.
- Subordinades interrogatives i exclamatives. Selecció per part del verb.
- La caiguda de preposició. La preposició davant de l'infinitiu.
- La subordinació i el trasllat d'operadors (interrogatius, relatius, comparatius, rema, etc.)

4. Subordinació adjectiva:

- La funció de les oracions de relatiu. Relatives restrictives i relatives explicatives.
- Els pronoms relatius. Paral·lelisme morfològic i sintàctic amb els pronoms interrogatius.
- Els pronoms de represa a les relatives.
- Oracions de relatiu sense antecedent. Interrogatives indirectes amb aparença de relatives.
- Construccions de relleu i l'expressió de focus.

Metodologia

Les classes teòriques s'enfocaran cap als aspectes textuais de l'ús de les conjuncions i nexes oracionals. Les classes pràctiques consistiran tant en el reforç de la teoria amb exercicis com en l'aplicació de les nocions presentades en la creació de textos.

Els temes exposats a la classe de teoria apareixeran resumits en uns apunts de classe que el professor lliurará periòdicament.

Avaluació

L'avaluació consistirà en:

- a) Un examen teòric (70 % de la nota total).
- a) Un examen pràctic de text (redacció) (30 % de la nota).

Bibliografia

Bibliografia general

- Badia i Margarit, Antoni M. (1962). *Gramàtica catalana*. Madrid: Gredos.
- Badia i Margarit, Antoni M. (1994). *Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatòpica i diastràtica*. Enciclopèdia Catalana.
- Bonet, Sebastià; Solà, Joan. (1986). *Sintaxi Generativa Catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana [Cap. V: Coordinació].
- Cuenca, Maria Josep. (1988). *L'oració composta (I): la coordinació*. València: Publicacions de la Universitat de València.
- Cuenca, Maria Josep. (1988). *L'oració composta (II): la subordinació*. València: Publicacions de la Universitat de València.
- Fabra, Pompeu. (1956). *Gramàtica Catalana*. Barcelona: Teide.
- Jané, Albert. (1977). *Gramàtica catalana*. Barcelona: Salvat.
- Solà, Joan. (1990). *Lingüística i normativa*. Barcelona: Empúries.
- Solà, Joan. (1994). *Sintaxi Normativa: estat de la qüestió*. Barcelona: Empúries.

Bibliografia específica

- Ballesta, Joan Manuel. (1987). "Observa en l'exemple que es van fixar!": Notes sobre la universalitat del principi de projecció i un tipus de qüestions indirectes en català'. *Els Marges* 36: 99-102.
- Ballesta, Joan Manuel. (1991). 'Sobre la distribució complementària del subjuntiu i de l'infinitiu en oracions completives (1)'. *Els Marges* 44: 519-532.
- Bosque, Ignacio. (1982). 'Sobre la interrogació indirecta'. *Dicenda* 1: 13-33.
- Bosque, Ignacio. (1982). *Indicativo i subjuntivo*. Madrid: Taurus.
- Nadal, Josep M. (1976). 'Introducció a l'estudi de les oracions completives del català'. *Actes del III ILLC*. Oxford: The Dolphin Book, p. 115-140.
- Pérez Saldanya, Manuel. (1988). *Els sistemes modals d'indicatiu i de subjuntiu*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Solà, Joan. (1972). *Estudis de sintaxi catalana* (2 vols.). Barcelona: Edicions 62.
- Viana, Amadeu. (1987). *Les oracions finals. Complements adjunts i representacions sintàctiques*. Tesi doctoral, Universitat de Barcelona.
- Viaplana, Joaquim. (1981). *Elements per a una gramàtica generativa del català. Relativització i temes annexos*. Barcelona: Edicions 62.

Manuais d'estil i puntuació

- Cassany, Daniel. (1991). *Llibre d'estil*. Barcelona: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona.
- Coromina, E. (1991). *Manual de redacció i d'estil*. Vic: Eumo.
- Majúscules i minúscules*. (1992). Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura.
- Mestres, J. M. et al. (1995). *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Vic: Eumo; Barcelona: UB, UPF, Associació Rosa Sensat.
- Pujol, J. M.; Solà, J. (1989). *Tractat de puntuació*. Barcelona: Columna.
- Riera i Riera, Manel. (1990). *Correspondència comercial i privada en català*. Barcelona: La Llar del Llibre.